

ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองที่มีต่อความสามารถ

ด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย*

ธิดา อินทร์น้ำ ** บัณฑิตา อินสมบัติ***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง (3) เพื่อเปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มกับจำนวนร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี จำนวน 20 คน ที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนวัดโพธิ์ศรี ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งได้จากการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ (1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง (2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูด ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดประสบการณ์กับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลัง (One group pretest-posttest design) แล้วจึงเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า 1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟัง หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูด หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. จำนวนเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถด้านการฟังและการพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มคิดเป็นร้อยละ 70 ของเด็กปฐมวัยทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์, คำคล้องจอง, ความสามารถด้านการฟังและการพูด

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.

2558

** นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

*** อาจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Effects of Experience by Using Rhyme Words on Listening And Speaking Ability of Early Childhood Children.*

Thida Incham** Bantita Insombat***

Abstract

This research has three purposes: 1) to compare the listening ability of early childhood children before and after the experience by using rhyme words, 2) to compare the speaking ability of early childhood children before and after the experience by using rhyme words and 3) to compare the number of early childhood children who achieved the scores of Listening And Speaking Ability over 80 % and the total number of early childhood children 70 % The sample of this research 20 early childhood children studying in the second semester of kindergarten class 1, academic year 2014 at Wadposee School, under the Nakhonsawan Office of Education Area, The samples were research by mean of cluster random sampling. The research instruments used consisted of 1) the plan for experience by using rhyme words, 2) the test for Listening And Speaking Ability Of Early Childhood Children. The researcher on experience setting was carried out for one experimental group using one group pretest – posttest design. The next step was data collection the data was analyzed using t-test value and Chi – Square test.

Research findings were as follows: 1. the early childhood children who received the experience by using rhyme words to listening ability was higher from posttest scores than the pretest score with a statistic significantly at .05 level. 2. the early childhood children who received the experience by using rhyme words to speaking ability was higher from posttest scores than the pretest score with a statistic significantly at .05 level. 3. Not less than 70 % of the early childhood children for the listening and speaking ability of scores passing the 80 % criterion. The statistic significantly at .05 level.

Keyword: The experience, Rhyme words, Listening And Speaking Ability

* Research Article from Thesis for Master of Education degree in Curriculum and Instruction program, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand, 2015

** Studen in Master of Education degree in Curriculum and Instruction program, Nakhon Sawan Rajabhat University.

*** Lecturer, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University (Thesis Advisor)

บทนำ

มนุษย์ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งสามารถแสดงออกด้วยการใช้เสียง คำพูด ท่าทาง แล้วสื่อออกมาอย่างมีความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ฟังและผู้พูด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 9-12) ภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อการสื่อสาร การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ไม่ว่าชาติใด สังคมใด ย่อมต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือช่วยในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน บุคคลที่สามารถใช้ทักษะภาษาได้ดีกว่าย่อมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และราบรื่น การฝึกฝนการใช้ภาษา จนชำนาญจนสามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงได้ตรงตามความหมาย ใช้ภาษาได้ในทางสร้างสรรค์ สละสลวยงดงาม ถูกต้องตามกาลเทศะ ผู้ที่มีทักษะภาษาที่ดีย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพและบ่งบอกถึงสติปัญญาของผู้ใช้ภาษา

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยภายใต้กรอบมโนทัศน์ ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย กำหนดมาตรฐานด้านสติปัญญา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ว่าให้มีการใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 9) เด็กปฐมวัยเป็นวัยต่อเนื่องระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นช่วงของการพัฒนา นักการศึกษาพบว่าสติปัญญาที่ได้รับการปลูกฝังอย่างดียิ่งในช่วงนี้จะมีผลต่อพัฒนาการเป็นอย่างมาก (ประสาธ อิศรปริดา, 2547: 44) ซึ่ง Bloom (บลูม) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กเมื่ออายุ 1 ปี จะพัฒนาร้อยละ 20 เมื่ออายุ 4 ปี จะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 50% และเมื่ออายุ 6 ปี สติปัญญาของเด็กจะพัฒนาเป็น 75% และ Piaget (เพียเจท์) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาที่เกิดขึ้นในระดับปฐมวัยจะเป็นรากฐานให้แก่พัฒนาการในระดับต่อไป (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2550: 15-16) ดังนั้น จึงถือเป็นช่วงที่ดีและเหมาะสม ครูจึงต้องเข้าใจพัฒนาการและจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัยให้มีความสามารถด้านภาษาทั้งด้านการฟังและการพูด จัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พัฒนาตามลำดับจากเสียงที่ได้ยินได้ฟัง ฟังสัมผัส สมองคิดลองถูก เด็กจะสะสมความจำและจะรับการใช้ภาษานั้น ๆ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 147-148) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจและการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว โดยเด็กจะเริ่มจากการฟังแล้วเลียนแบบเสียงเลียนแบบการใช้คำ ซึ่งนำไปสู่การพูด การถาม การสนทนา การเล่าเรื่อง มาสานต่อเป็นคำศัพท์ นอกจากนี้ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่ดี คือเปิดโอกาสให้เด็กหัดฟัง หัดพูด สนทนาโต้ตอบ หรือได้เล่าเรื่อง ล้วนเป็นการสร้างความงอกงามในการเรียนรู้ภาษาให้กับเด็กทั้งสิ้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551: 141-142)

พัฒนาการทางภาษาพื้นฐานมี 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รูปแบบการเรียนรู้ของเด็กจะเป็นไปในด้านการฟังและการพูดเป็นส่วนมาก ซึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทาง

ภาษาในด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลากหลายกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกม บทบาทสมมติ การร้องเพลง การเล่นเกม และการท่องคำคล้องจอง กิจกรรมคำคล้องจองเป็นอีกกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้กับเด็กปฐมวัยดังที่ ไพเราะ พุ่มนันทน์ (2544: 46) กล่าวว่า การใช้คำคล้องจองมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาษา เพื่อศึกษาความจำ เพื่อสนุกสนานเพลิดเพลินและฝึกระเบียบวินัย เด็กๆชอบท่องคำคล้องจองและมีความสุขที่ได้ฟังเสียงหรือทำท่าทางให้เข้ากับจังหวะของคำ ซึ่งช่วยให้เด็กใช้ภาษาและถ้อยคำได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน โดยพฤติกรรมการฟังและการพูดของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก อีกทั้งยังส่งเสริมจินตนาการหาคำคล้องจองมาประกอบภาพ (ลออ ชูติกร, 2547: 47) การจัดกิจกรรมและคำคล้องจองทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ในการแยกความแตกต่างของคำพูดได้นอกจากนี้การสนับสนุนให้เด็กท่องบทกลอนร่วมกับเพื่อนจะทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและเด็กจะมีพัฒนาการด้านภาษามากขึ้น (เยาวพา เชนะคุปต์, 2542: 65)

ปัญหาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดโพธิ์ศรีที่พบ คือการใช้ภาษา ทั้งในด้านการฟังและการพูด หลังจากการประเมินพัฒนาการกิจกรรมเล่าข่าว เด็กฟังเสียงแล้วไม่สามารถจำเนกเสียงได้ พูดติดขัด ออกเสียงไม่ชัดเจน และไม่มั่นใจในการตอบคำถาม จากที่กล่าวมา การใช้คำคล้องจองจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย รูปแบบการเรียนรู้ของเด็กจะเป็นไปในด้านการฟังและการพูดเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำคำคล้องจองมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะส่งผลต่อความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยได้ โดยผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เลือกใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านภาษาให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

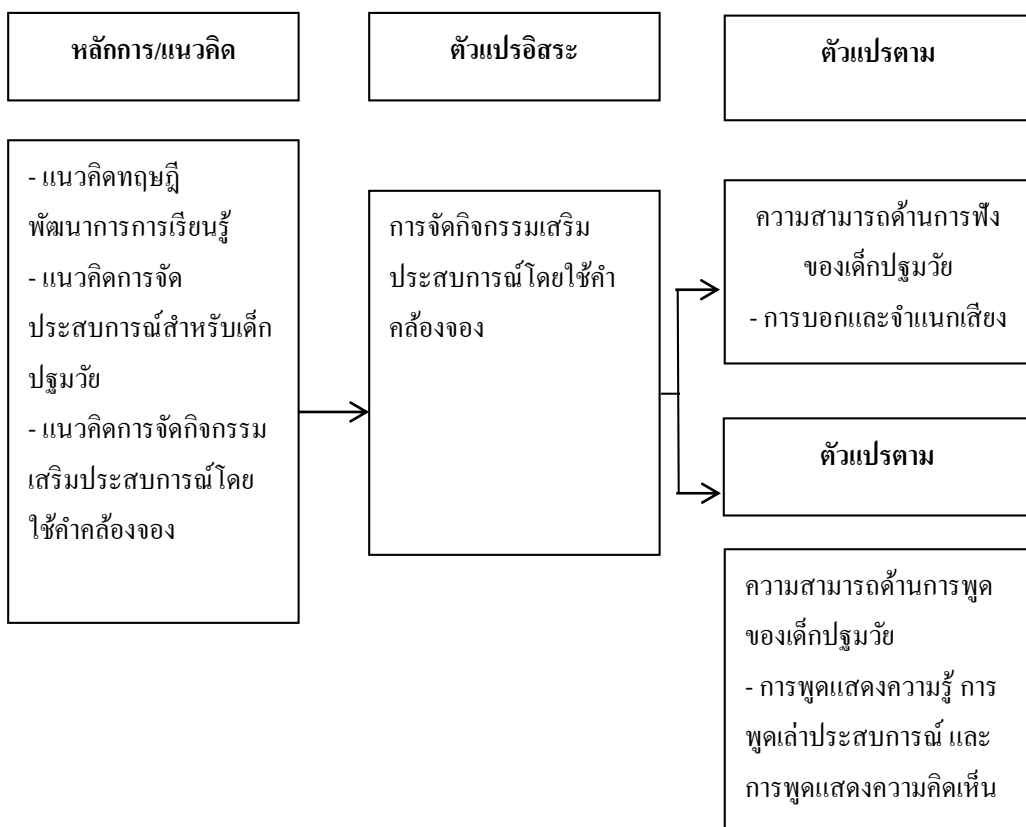
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง
3. เพื่อเปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มกับจำนวนร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์ให้ง่ายต่อการเรียนรู้โดยเริ่มจากสิ่งใกล้ไปสู่สิ่งที่ไกลตัวเด็ก

2. แนวคิดการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง ที่มีต่อความสามารถด้านการฟัง และการพูด การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาษา เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและฝึกระเบียบวินัย (ไพเราะ พุ่มม่น, 2544: 46) และ การจัดกิจกรรมคำคล้องจองโดยใช้ภาพประกอบ ทำให้เด็ก ๆ ได้ออกเสียงและใช้สายตาดูตามตัวหนังสือ มีครูชี้ เป็นการฝึกการฟังและพูดที่ดี (ปานใจ จารุณิช, 2548: 38) วไลพร เมฆไตรรัตน์ (2549: 271) ได้กล่าวไว้ว่า คำคล้องจองสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นลักษณะของคำประพันธ์ต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกาพย์ กลอน ที่ใช้ถ้อยคำง่ายๆ มีเนื้อหาสาระที่เด็กเข้าใจได้ง่ายเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก อีกทั้งทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ปีที่ 5 ฉบับพิเศษ กรกฎาคม 2558

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการฟังและการพูด จากงานวิจัยของ คณิศร ศรีผล (2550)

มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้คำคล้องจอง และเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจอง กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปีจำนวน 12 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผลการวิจัย พบว่า (1) การใช้คำคล้องจองมีผลให้ความสามารถทางการพูดแสดงความต้องการพูดแสดงความคิดเห็น พูดเล่าเรื่องราว พูดตั้งคำถามของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นจากการใช้วิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์และ (2) ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้ คำคล้องจองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนได้รับการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับ นริรัตน์ จันทวฤทธิ์ (2553) ได้ศึกษาการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผล และเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4-5 ปี ของโรงเรียนเพชรพ้องพันธุวิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เท่ากับ 81.52/80.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ดัชนีประสิทธิผลของการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมท่องคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเท่ากับ 0.5796 นักเรียน ที่เรียนด้วยการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมท่องคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยของทักษะภาษา ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองจะมีความสามารถในการฟังสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองจะมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองจำนวนร้อยละ 70 ของเด็กทั้งหมด มีความสามารถในการฟังและการพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre experimental design) มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง จำนวน 20 คน อายุระหว่าง 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งได้จากการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ ห้องเรียนเป็นหน่วยกลุ่ม มีจำนวนทั้งหมด 2 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการฟังและการพูด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง จำนวน 24 แผน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คะแนนความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองโดยการทดสอบที และเปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยที่ ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนน เต็มกับจำนวนร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด โดยการทดสอบไคสแคว์ปรากฏผล ดังตารางที่ 1- 3

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนจัดประสบการณ์	20	14.25	2.81	12.09*
หลังจัดประสบการณ์	20	29.20	2.31	

มีนัยสำคัญทางสถิติ, $t_{(19,05)} = 1.73^*$

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการฟัง หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนจัดประสบการณ์	20	15.15	2.62	8.64*
หลังจัดประสบการณ์	20	28.65	2.62	

มีนัยสำคัญทางสถิติ, $t_{(19,05)} = 1.73^*$

จากตารางที่ 2 พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มกับจำนวนร้อยละ 70 ของเด็กปฐมวัยทั้งหมด

ความถี่	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	χ^2
ความถี่ที่ได้จากการปฏิบัติ	19	1	≈ 5.94
ความถี่ตามสมมติฐาน	14	6	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2_{(2)} = 5.99$)

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถด้านการฟังและการพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มคิดเป็นร้อยละ 70 ของเด็กปฐมวัยทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองมีความสามารถด้านการฟังหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองมีความสามารถด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังและการพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มคิดเป็นร้อยละ 70 ของเด็กปฐมวัยทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟัง หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มาซาโด (Machado, 1980: 71 อ้างใน นงลักษณ์ งามขำ, 2551: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า พัฒนาการทางการฟังและความสามารถทางการฟังของเด็กปฐมวัย จะเป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าด้านอื่นๆ ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนฟังในฐานะที่เป็นทักษะที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ก่อนการพูด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง คือเด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี พัฒนาการด้านการฟังของเด็กอายุ 4 ปี ฟังเรื่องได้นานขึ้นชอบฟังเรื่องซ้ำๆ บอกและสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้ เด็กอายุ 5 ปี ตั้งใจฟังนานขึ้น ชอบฟังเพลง คำคล้องจองเข้าใจคำพูดข้อความยาวๆของผู้ใหญ่ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองจึงเป็นการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการด้านการฟังให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งคำคล้องจองที่ใช้เป็นถ้อยคำง่ายๆ มีเนื้อหาสาระที่เด็กเข้าใจได้ คำคล้องจองยังทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน (วไลพร เมฆไตรรัตน์, 2549: 271) ครูได้จัดประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองที่มีภาพหรือสื่อของจริงประกอบ และกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนุกสนานในการแสดงความสามารถด้านการฟัง ทั้งด้านการฟังและบอกและการจำแนกเสียง ซึ่งเมื่อเด็กฟังเสียงแล้ว ครูจะถามเด็กว่าเสียงนี้คือเสียงอะไร ในช่วงแรกๆเด็กยังไม่กล้าบอก และไม่มั่นใจ ครูจึงได้สร้างความคุ้นเคย สนทนา เปิดโอกาสให้เด็กพูดคุ้ยซักถาม จนเด็กสามารถฟังและบอกได้ การฟังและจำแนกเสียง เป็นการฟังเสียง 3 เสียง แล้วจำแนกเสียงว่าเสียงใดต่างจากพวก หลังจากเด็กได้รับการ

จัดประสบการณ์นี้เด็กๆจึงมีความสามารถในการฟังทั้งด้านการฟังและบอกและการจำแนกเสียงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นาริรัตน์ จันทฤทธิ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผล และเพื่อเปรียบเทียบทักษะภาษาของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4-5 ปี ของโรงเรียน เพชรพ้องพันธุ์วิทยา อำเภอน้อยชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เท่ากับ 81.52/80.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 2) ดัชนีประสิทธิผลของการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรม ท่องคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเท่ากับ 0.5796 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมท่องคำคล้องจองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยของทักษะภาษา ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังการเรียนรู้นี้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด หลังสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เป็นเช่นนี้เพราะในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองเป็นการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กพูด สนทนา ชักถาม สนุกสนาน ฝึกความสามารถด้านการพูดทั้งการพูดแสดงความรู้ การเล่าประสบการณ์ และการพูดแสดงความคิดเห็น อีกทั้งการได้ฝึกซ้ำ ๆ จึงทำให้เด็กเกิดความชำนาญและมีความสามารถด้านการพูดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปานใจ จารุณิข (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัด กิจกรรมคำคล้องจองและเพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยด้านทักษะทางการพูด ด้านการเข้าใจความหมาย และด้านการใช้ภาษาพูด กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนสาธิต อนุบาลลอออุทิศ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีผลต่อพฤติกรรมการพูดหลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมการพูดด้านทักษะการพูด ด้านการเข้าใจความหมาย การใช้ภาษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คณิศร ศรีผล (2550) ได้ศึกษาการใช้คำคล้องจองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยวิธีการใช้คำคล้องจอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 12 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผลการวิจัยพบว่าการใช้คำคล้องจองมีผลให้ความสามารถทางการพูดแสดงความต้องการพูดแสดงความคิดเห็น พูดเล่าเรื่องราว พูดตั้งคำถามของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นจากการใช้วิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ และความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนได้รับการทดลอง

3. จำนวนเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถด้านการฟังและการพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มคิดเป็นร้อยละ 70 ของเด็กปฐมวัยทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาคะแนนก่อนการจัดประสบการณ์เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการจัดประสบการณ์แล้ว จะเห็นได้ว่าเด็กทุกคนมีระดับคะแนนความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าคะแนนก่อนการจัดประสบการณ์ ถึงแม้ว่าเด็กอีกจำนวนร้อยละ 5 ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม แต่จากผลคะแนนพบว่าเด็กที่เหลือร้อยละ 5 หรือ 1 คนนั้นมีคะแนนหลังการจัดประสบการณ์เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองในระยะแรก เด็กบางคนไม่กล้าแสดงออก จึงไม่ส่งผลต่อความสามารถด้านการพูด ดังนั้นครูจึงควรสร้างความมั่นใจ เป็นกันเอง เสริมแรงกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรม

2. สร้างบรรยากาศและให้โอกาสเด็กในการเตรียมตัวที่จะฟัง การฟังสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถจัดกิจกรรมได้อีกหลายรูปแบบ เช่น การฟังเพลง ฟังนิทาน ฟังเสียงดนตรี ฟังเสียงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบการเล่นนิ้วมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

2. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจอง เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียน และความจำ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา ว่ามีการส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวันเรียน 3-5 ขวบ*. กรุงเทพมหานคร: โชติสุขการพิมพ์.

_____. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร:

เบรน เบส บู้ดส์.

คณิศร ศรีผล. (2550). *การใช้คำคล้องจองเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย*.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นริรัตน์ จันทวฤทธิ. (2553). *การส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจอง ทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain base learning)*. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพเราะ พุ่มมั่น. (2544). *การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษาสู่ผลงานทางวิชาการ*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

เยาวภา เฉชะคุปต์. (2542). *กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็ค.

ปานใจ จารุวนิช. (2548). *พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง*.

ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ประสาธ อิศรปริดา. (2547). *จิตวิทยาการศึกษา*. มหาสารคาม: โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วไลพร เมฆไตรรัตน์. (2549). *การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2550). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. (2543).

การพัฒนาเด็กปฐมวัย: ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.

กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
